

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a V-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Și acum, două vorbe despre fetiță. Dăm înapoi. Mult. Cam cincizeci de ani, așa. Poate mai mult. Uite-o. Mică și guralivă, un pic știrbă. Martha.

Pe-atunci, în jurul Castelului era plin de hortensii. Parcă așa îmi aduc aminte. Sau poate nu erau hortensii... Nu mai știu. A fost cu mult timp în urmă. Poate o să-mi amintesc. Nu face nimic dacă nu mai știu chiar toate detaliile, nu? Mai târziu. Avem tot timpul din lume.

Marthei îi plăcea muzica. Și șerbetul de cacao. Nu suferea gândacii.

Când o să fiu mare, spunea ea, o să-mi iau un cățel și o să-i pun numele Spatzi. Și, dacă ar fi mare, Martha s-ar putea uita la ei toți, ca la niște *comics*. Uite bătrânul cu câinele, ieșind din Castel. Uite băiețelul care-i așteaptă, mereu la aceeași oră, în spatele ferestrei lui, ca un bibelou într-o vitrină. Pe strada șerpuitoare, pisicile, negre toate și grăsunе, se leagănă mieunând în ritmul înserării. Bătrânul ridică privirea, băiețelul face un pas înapoi. Când se apropie iar de fereastră, nu mai vede decât umbra cățelului care dispare pe după dărăpănătura Castelului, printre tufe mari de mâna-Maicii-Domnului.

Nu e bine, ar spune Martha. Aici aș vrea să fie glicină. Și acolo, un graffiti mare. Și pisicile să fie tigrate. Și ar șterge desenul cu guma și i-ar pune pe fiecare la locul lui. Și poate că băiețelul ar coborî în fugă și ar mângâia cățelul și bătrânul s-ar bucura de bucuria lor. Numai că Martha [...] nu știe cum o să arate strada asta când ea va fi mare. Martha e doar o copilă care desenează pe asfalt un cățel cu o lesă lungă, lungă, lungă și...

– E câinele dumneavoastră, *Fräulein*?

– Da, râde ea.

Și Hanno, cel de-atunci, o ia de mână și urcă amândoi scara șerpuită dimprejurul Castelului.

– Hai să-ți arăt unde dorm dragonii, vrei?

– Da, dar numai dacă poate și cățelul meu să vină.

Hanno se uită în jos, la conturul cărămiziu al cățelului.

– Nu știu ce să zic, *Fräulein*... Trebuie să fie foarte cuminte. Latră?

– Nu, nu latră niciodată.

– Hmmm, păi, ce fel de câine e ăsta, care nu latră niciodată?

– E câinele meu. Îl cheamă Spatzi!

Câteodată, nu se știe de ce, Martha devine foarte serioasă. Aproape că o vezi mare, în spatele unei catedre, cu ochelari pe vârful nasului și toți dinții la locul lor.

– Ei, face Hanno, dacă-l cheamă Spatzi, atunci e altă poveste. Poate să vină.

Și dispar în spatele ușii. Ei doi și un cățel imaginar, pe care-l cheamă Spatzi. Și care nu știe să latre.

Ioana Bâldea Constantinescu, *Castelul din orașul meu*

B. Rareș Beșliu: *Vă întreb din papucii de părinte, unul care încearcă să insuflă copilului dragoste și responsabilitate pentru casa asta mare a noastră, a tuturor, Planeta. Știu că aveți trei fete, ați reușit să le transmiteți și lor dragostea pentru natură?*

Carmen Strungaru: Eu nu am încercat să le „insuflu” dragoste sau responsabilitate pentru natură. Au trăit într-o casă de biologi în care mișca prin fiecare colț câte ceva, așa încât pe la 2-3 ani era un poem să mergi cu ele pe stradă pentru că trebuia ocolită cu grijă orice furnică. Am fost chemată de urgență să reanimez o albină moartă și uscată (și trebuie să recunosc că am trișat – i-am făcut „respirație gură la gură” până a împins-o curentul de aer într-un boschet), iar când s-au

făcut mai mari a început nebunia culesului de pisici, câini, pui de vrabie, de porumbei, o veveriță, melci, broaște etc. La un moment dat, am avut simultan un cățel cu trei picioare, o cucuvea cu un singur picior și un porumbel șchiop și operat, de ziceai că suntem secție de ortopedie. La ele acasă muștele, gândăceii, păianjenii se scot vii și nevătămați afară, iar crenguțele găsite rupte pe stradă se pun în apă și, culmea, multe dintre ele prind rădăcini și-și găsesc loc prin zeci de ghivece. Două dintre fete sunt vegetariene „fundamentaliste”, iar a treia tocmai și-a cumpărat împreună cu soțul ei o casă pe lângă Cluj, motivul determinant fiind acela că în brazii din curte își are sediul o colonie de bufnițe (cam 30 la număr). Și lucrurile se transmit mai departe și nepoților mei. Ceea ce le-am învățat de foarte mici a fost doar că fiecare ființă are dreptul să trăiască, ca și noi, și că nu există animale folositoare și animale dăunătoare.

Interviu cu Carmen Strungaru, text preluat de pe site-ul
<https://raresbesliu.com/interviu-cu-carmen-strungaru/>

SUBIECTUL I

30 de

puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Sunetele din care este format cuvântul *două* sunt, în ordine:
 - a. consoană, vocală, vocală, vocală;
 - b. consoană, semivocală, vocală, vocală;
 - c. consoană, vocală, semivocală, vocală;
 - d. consoană, vocală, vocală, semivocală.

2 puncte
2. Cuvintele *plăcea*, *pisicile*, *ochelari* au, în ordine:
 - a. 5 sunete, 8 sunete, 7 sunete;
 - b. 6 sunete, 8 sunete, 8 sunete;
 - c. 5 sunete, 7 sunete, 6 sunete;
 - d. 6 sunete, 7 sunete, 7 sunete.

2 puncte
3. Sunt articulate cu articol hotărât toate substantivele din seria:
 - a. „nebulina”, „culesului”, „animale”;
 - b. „crenguțele”, „soțului”, „brazii”;
 - c. „o albină”, „un cățel”, „o colonie”;
 - d. „porumbei”, „colonie”, „ghivece”.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile cerințelor de mai jos:

4. Menționează câte un sinonim potrivit pentru sensurile din text ale fiecăruia dintre cuvintele „cuminte” și „imaginar” subliniate în textul A. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul B, doi termeni din câmpul lexical al animalelor sălbatice. **4 puncte**
6. Rescrie enunțul următor, punând verbele la modul indicativ, timpul imperfect: „Și Hanno, cel de-atunci, o ia de mână și urcă amândoi scara șerpuită dimprejurul Castelului.” **4 puncte**
7. Construiește un enunț în care substantivul *monedă*, aflat la numărul plural, să fie articulat cu articol nehotărât și un enunț în care substantivul *cățel*, aflat la numărul plural, să fie articulat cu articol hotărât. **6 puncte**
8. Rescrie corect mesajul unui copil, adresat unui prieten imaginar: „Dragul meu prieten miar place să fii adevărat și să poți veni cu mine la școală.” **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Precizează un aliment care îi place Marthei, valorificând informațiile din textul A. **2 puncte**
2. Numește un comportament prin care fetele lui Carmen Strungaru își arată iubirea față de natură, valorificând informațiile din textul B. **4 puncte**
3. Menționează un element de conținut comun celor două texte-suport, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **4 puncte**

4. Ce semnificație crezi că are replica lui Hanno: „– Hmmm, păi, ce fel de câine e ăsta, care nu latră niciodată?”. Formulează răspunsul, valorificând informațiile din textul A. **4 puncte**
5. Care crezi că este metoda cea mai eficientă prin care copiii pot învăța să iubească natura? Motivează-ți răspunsul, în 60 - 80 de cuvinte, valorificând textul B. **6 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B. SCRIERE CREATIVĂ
puncte

20 de

Imaginează-ți că ești Spatzi, câinele imaginar din textul A. Scrie un text narativ de 100-150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în interiorul Castelului.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- introducerea unui reper spațial și a unuia temporal;
- introducerea unui dialog de două – patru replici;
- originalitatea în prezentare.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are numărul minim de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau moto.

SUBIECTUL al III-lea
puncte

20 de

C. Dintr-un motiv sau altul, știu că fetița care mă salvează de la înec este Eeva, înrudită cumva cu Scriitorul. Trebuie să depăn chiar acum toată povestea de familie a acestui Scriitor? Nu e nici timp, nici loc de așa ceva în investigația asta, să ne concentrăm pe ce resurse găsim. De obicei, așa un caz ar trebui rezolvat rapid.

Dar este ceva important ce îmi scapă aici? La prima vedere, e o bătaie de joc la adresa Investigatorului, pură bătaie de joc din partea Biroului Superior. Și probabil că cineva de la Departamentul B145 se prăpădește de râs. Un fel de „pune-ți labe de pisică” și chinuie-te. Descurcă-te.

Nu știu ce să zic.

O smucitură, și cineva mă ia pe sus.

Mă lipesc imediat de o rochie jilavă de pânză, uzată de truda zilnică a spălatului butoaielor, al cărei șort e îngălbenit de coada-șoricelului și florile de vetrice. Eeva își trece mâinile în jurul meu, și din răscoiala rochiei se ivește un șnur gros și purpuriu.

Individul care m-a cufundat în apă înaintea de-a lungul digului și o înșfacă de spate. Îi șoptește apoi:

– Las că te știu eu pe tine. Ești o sălbatică, dar te împlânzesc eu.

Fata îi trage un genunchi între picioare, apoi un șut. Bărbatul se vaită.

– laca, până aici! îi strigă ea.

– Până ai sta tu în patru labe, vrei să zici, dar văd că nu te lași. Singură ți-o ceri.

– Pune ochii, Hartikka, pe cineva mai ușor de necăjit!

– Nu mi te mai pune împotriva, orfano!

Înaintăm spre agitația târgului și furnicarul de oameni.

– Vai de sufletul tău! Amărată creatură, șoptește fata în timp ce mă mângâie. Tare hâd pe dinăuntru e omul ăla, cum nu bagă nimeni de seamă?

Pe poteca asta bătătorită de la malul mării e lesne de văzut cum mulțimea venită cu bărcile la târg o ocolește, pentru că se zice despre ea cum că fata Kaisei-cea-sălbatică știe niște vorbe din străbuni, care îți atrag biciuiala sau vreo altă pedeapsă publică.

Tot atunci revin cu gândul la mine și îmi conștientizez din nou starea actuală. De pisică. Ce o mai fi și asta? Pisica sălbatică africană, un animal din deșert, care a acceptat protecția omului mai degrabă ca să vâneze șobolanii din hambare.

Am, așadar, urechile ascuțite și iscoditoare. Și, mai înainte să-mi dau seama, încep să-i râcâi pieptul cu lăbuțele mele, până ce aud bătăile inimii celei care mă poartă și pulsul dulceag al sângelui care-i curge prin vene. Nu, nu doar că îl aud, ba chiar adulmec mirosul de sânge, care tremură sub pojghița subțire de piele a gâtului, împrăștiindu-și savoarea. Vizualizez căldura corpului ei și aura-i albastră, intens strălucitoare. Într-o coșarcă veche, Eeva cară la târg pancove cu merișoare pentru vânzare. Inima îi bate cu putere, mai întâi de furie, dar apoi de altceva. De așteptare, presupun. În ființa ei, bucuria se dospește cu spor, cuvintele-i vibrează într-o cadență jucăușă, iar pasul, eliberat de sabotii împlețiți din scoarță de mesteacăn, în sfârșit îi e ușor. Prevestiri bune i s-au arătat în vis, deja de multă vreme.

Katja Kettu, *Investigațiile unei anumite pisici*

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, modul în care este surprinsă copilăria în textele-suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- evidențierea unui aspect comun al modului în care este prezentată *copilăria*, în textul A și în textul C;
- evidențierea unui aspect diferit al modului în care este prezentată *copilăria*, în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă

Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto. Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Ne-am plictisit repede de desenat și deodată ne-am hotărât (nu mai știu cine a fost cu propunerea) să ne jucăm de-a Reginele. Jocul nu era greu: fiecare din noi trebuia să fie regină timp de o zi. Pentru că eram șapte, jocul avea să dureze șapte zile. În fiecare zi, regina respectivă avea să primească o culoare, un obiect, o floare și un loc de joacă. Cu ele, ea trebuia să improvizeze un spectacol, un joc frumos, la care celelalte aveau să participe ca supuse. (...) Ne-am apucat pe loc să ștergem cu o cârpă udă desenele de pe asfalt și să tragem cercurile celor șapte zile. (...) După această ispravă, fetele s-au împrăștiat pe la casele lor ca să aducă flori și obiecte. (...) O așteptam pe Ester, mă întrebam ce rol o să-i dau când voi fi aleasa zilei, dar mai ales mă gândeam cât de bine o să-i stea ei pe tron, ca o regină a lumii, în mână cu floarea care îi va cădea la sorți. Aș fi vrut ca această floare să fi fost un trandafir roșu, și chiar m-am hotărât să propun trandafirul: poate că o să nimerească tocmai la ea.

Am intrat în casă și m-am apucat să meșteresc o coroniță din hârtie aurie. Tanti Aura, aflând de jocul nostru, mi-a mai adus în cameră fâșii de plușuri multicolore, zdrențe de atlas* și mătase. În plus, câteva coale de hârtie lucioasă, colorată, din care vărul meu mai decupa mere, pere, morcovi și castraveți pentru lucru manual, la grădiniță. Au intrat și fetele și curând camera s-a umplut de o lume truditore. Decupam toate lanțuri de hârtie colorată, făceam coliere, dantele și brățări din ce ne cădea sub mână, iar dintr-un scaun de bucătărie am improvizat, cu câteva perne și un cearșaf, un adevărat tron cu baldachin*, demn de-o regină. Sucind forfecuța cu o grație ca de pe altă lume, Puia decupa din foaia de aur un inorog* și un leu, pe care i-am lipit, față în față, pe spătarul tronului. După ce-am strâns de pe jos cărpele și hârtiile care ne rămăseseră, am adus o pălărie veche a unchiului Ștefan și-am început marile trageri la sorți. Am scris pe bucățele de hârtie culorile curcubeului și-am pus bilețelele în pălărie. Eram foarte emoționate, căci de culoarea trasă depindea ziua în care aveam să fim regine și fiecare ar fi vrut să ajungă mai repede la rangul suprem.

Mircea Cărtărescu, *REM*

**atlas* – țesătură de mătase lucioasă și un desen special, pe o singură față

**baldachin* – acoperământ decorativ, împodobit cu perdele, așezat deasupra unui pat

**inorog* – animal fabulos imaginat sub forma unui cal cu un singur corn în frunte

B. *Die Promenade/ Promenada*, cum o numiseră sașii în vremuri apuse, adică miraculoasa stradă Aleea Teilor, era chiar Strada Copilăriei. Grădina casei noastre era făcută anume să te simți în largul tău. Jocurile nu se mai terminau până spre noapte. În serile năpădite* de mireasma a trei soiuri de tei, alături de petunii și regina nopții, se auzeau chemări, în trei limbi deodată, adunând copiii la cină. Ne jucam *de-a școala*. Foarte curioasă din fire, citeam mult și de toate, iar tot ce aflam trebuia să *predau* imediat cuiva. Bună conducătoare de texte, eram mereu *profesoara* copiilor din vecini (mai mici toți cu 2-3 ani decât mine) și le povesteam ce tocmai aflasem din cărți și ce născoceam*. (...) Ne jucam și *de-a casa*. În alte locuri, i se spune, am aflat mai târziu, *de-a mama și de-a tata*: ei decid mai ales și mai sigur apartenența. La noi, jocul era *de-a casa* – poate dintr-un mai puternic *instinct* al legării de o împrejurare* solidă. Pentru ardelean, pentru românul locuitor între sași, casa era, neapărat, *cetate*. Solid înălțată, cu ziduri și porți grele, cu o curte mic-univers. În gârleje* la pivniță am deschis, într-o vară, un *teatru de păpuși*: ascunsă după o pătură prinsă în cuie, jucam poveștile fraților Grimm cu păpușile costumate de mine cu hăinuțe din zdrențe. Copiii

din vecini, dar și de pe alte străzi (desenasem și afișe, sigur) urmăreau spectacolul așezați pe scânduri sprijinite pe cărămizi (din coliba vremelnic demolată).

Pe vreme rea, jucam în casă domino, șah, moară, remi. Și desenam. Așezați în jurul mesei din bucătărie, fiecare cu caietul și creioanele lui, spuneam pe rând povești pe care le și ilustram pe loc. Schimbam idei, modificam personaje și întâmplări în colaborare cu ceilalți (sora mea, Ana, și copii din vecini). Era un fel de cenaclu*. După truda creatoare, eram ospătați de mama cu prăjitura numită „Pâinea Agniții”. De la Agnita. Și așa mai departe. Nu ne plictiseam niciodată.

Irina Petraș, *Strada Copilăriei*, în *România literară*, nr.34-35,
Anchetă R.L. *Jocurile copilăriei I*, 2025

* *năpădite* – invadate, cuprinse din toate părțile

* *născocesc* – inventam, imaginam

* *împrejmuire* – îngrădire, încercuire cu gard

* *gârlej* – încăpere scundă și îngustă care formează intrarea într-o pivniță sau beci

* *cenaclu* – grup de artiști scriitori, legați prin preferințe artistice comune

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) pli-cti-sit, de-o-da-tă, fi-e-ca-re;
- b) zdre-nțe, is-pra-vă, ce-le-lal-te;
- c) res-pec-ti-vă, e-mo-ți-o-na-le, mul-ti-co-lo-re;
- d) tran-da-fir, o-bi-ec-te, su-prem.

2 puncte

2. Grupurile vocalice din enunțul „...eram profesoara copiilor din vecini și le povesteam ce aflasem din cărți și ce născocesc...” sunt notate corect în seria:

- a) doi diftongi și două hiaturi;
- b) patru diftongi și un hiat;
- c) trei diftongi și un hiat;
- d) trei diftongi și două hiaturi.

2 puncte

3. Aparțin modului indicativ toate verbele din seria:

- a) „eram”, „rămase”, „am vrea”;
- b) „a fost”, „trebuia”, „să propun”;
- c) „aflând”, „suind”, „trasă”;
- d) „o să nimerească”, „nu vrea”, „am improvizat”.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Menționează mijloacele de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele subliniate în textul A: „deodată” și „coroniță”.

4 puncte

5. Precizează sinonimele contextuale pentru cuvintele subliniate în secvența: „După truda creatoare, eram ospătați de mama cu prăjitura”.

4 puncte

6. Numește valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în secvența: „O așteptam pe Ester, mă întrebam ce rol o să-i dau când voi fi regină”.

4 puncte

7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: „Am scris pe bucățele de hârtie culorile curcubeului și-am pus bilețelele în pălărie.”

6 puncte

8. Rescrie corect următorul enunț care face parte dintr-un anunț pe care copiii adresează publicului venit la spectacolul de teatru pentru păpuși:

– *Bine a-ți venit l-a spectacolul organizat de prietenii noștri!*

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Transcrie din textul B un indice spațial și un indice temporal.

2 puncte

2. Transcrie o enumerație și o comparație din textul A.

4 puncte

3. Care este motivul pentru care Tanti Aura le pune la dispoziție fetițelor mai multe lucruri? Motivează-ți răspunsul, în unu-trei enunțuri, valorificând textul A.

4 puncte

4. De ce crezi că este important ca cei mici să-și organizeze jocurile în spațiile din preajma casei? Formulează răspunsul, valorificând informațiile din textul B. **4 puncte**
5. Selectează două informații, din textul B, despre două jocuri care crezi că pot contribui la dezvoltarea personalității copiilor, motivându-ți alegerea, în două-trei enunțuri. **6 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B. SCRIERE CREATIVĂ

Imaginează-ți că Ester, personajul din textul A, a tras la sorți trandafirul, culoarea roșie, obiectul – un glob de cristal, iar locul de joacă – livada din spatele casei. Scrie un text narativ de 100-150 de cuvinte în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul jocului pe care regina zilei l-a inventat pentru ceilalți copii.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- integrarea unei secvențe descriptive, de minimum zece cuvinte;
- introducerea unui dialog alcătuit din două – patru replici;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă!

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto. Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C. Puțin câte puțin, lecturile și visurile lui Tom despre viețile prinților îl influențară atât de mult, încât începu, în mod inconștient, să facă pe prințul. Vorbele și manierele* sale deveniră ciudat de ceremonioase*, spre admirația și amuzamentul celor din jurul său.

La câțva timp, Tom își organizează, în taină o curte. El era prințul, prietenii lui cei mai buni erau gărzile, nobilii, servitorii, seniorii, doamnele de onoare și familia regală. În fiecare zi autoproclamatul* prinț era primit cu ceremonialul împrumutat de Tom din lecturile sale; în fiecare zi, marile afaceri ale "regatului" erau discutate în consiliul regal și, în fiecare zi, "luminăția sa" promulga* decrete pentru armatele sale, corăbiile sale și coloniile sale închipuite.

După care se ducea în zdrențele lui să cerșească, să-și mănânce coaja de pâine, să primească tratamentul rău, apoi întinzându-se pe grămăjoara lui de paie, se scufunda în vis și în iluzoria lui măreție.

După Mark Twain, *Prinț și cerșetor*

**maniere* – modul în care o persoană se prezintă sau acționează în societate, conduită;

**ceremonioase* – solemne, protocolare, care respectă cu strictețe regulile de politețe;

**autoproclamat* – a se investi cu anumite titluri, de obicei pe nedrept; a-și da singur o funcție;

**promulga* – a face oficială, a proclama o lege, a oficializa un decret.

Scrie un text de minimum 120 de cuvinte, în care să prezinți creativitatea jocurilor, așa cum apare în cele două texte-suport, A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun al modului în care este prezentată *creativitatea jocurilor*, în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit al modului în care este prezentată *creativitatea jocurilor*, în textul A și în textul C;

- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie - 2 p.; punctuație – 1 p; așezarea în pagină și lizibilitatea –1 p.)

Notă!

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto. Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

OLLR minorității

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Întreaga iarnă, primăvara și o jumătate din vara aceluși an, anul 2000, m-am întrebat de zeci și zeci de ori de ce Emil își pierdea vremea cu mine. De fapt, se întrebau mai mulți asta, și în primul rând mama. Pentru ea, fiindcă așa îi era stofa, el fusese de la bun început domnul Stratin, un foarte serios ornitolog* venit în orașelul nostru, și nu putea să priceapă în ruptul capului cum îmi permit eu, un derbedeu, să-i spun pe numele mic. În fine, și mie mi-a fost greu să-l înțeleg pe Emil. Nu ploua cu oameni scilpitori în oraș, dar unii mai răsăriți tot găseai. Și în loc să-și petreacă timpul cu ei, prefera să se ocupe de mine, să mă alfabetizeze cumva. De ce prefera așa? Lîmpede nu pot să răspund nici acum, dar ușor, ușor mi s-a lămurit câte ceva. Poate a contat faptul că îmi doream atât de mult să văd ca bufnițele, în beznă, dincolo de forme și contururi. Îmi doream asta din suflet, ori o asemenea dorință nu se duce pe apa Sâmbetei ca mofiturile sau ca poftele.

În camera lui de la etaj, din casa doamnei Rugea, am căutat săptămâni în șir secretul, răbdător și încordat, am pășit pe drumul labirintic din cărți, frază cu frază, pagină cu pagină. O mulțime din termenii și formulările întâlnite mă făceau să cred că ornitologii vorbesc încifrat, ca niște spioni trimiși de păsări printre oameni, nu invers. Am învățat pasaje întregi pe dinafară și am privit ilustrațiile până le-am tocit, iar la toate, permanent, Emil mi-a fost martor. Un martor discret. Și un fel de spectator, pentru că trebuie să fi dat adevărate recitaluri*, involuntar, când mă ridicam în picioare, îmi înclinam capul într-o parte, îl țineam țeapăn, roteam doar gâtul și bărbia, mă străduiam să fac ochii cât cepele, mă concentram asupra fiecărui iris*, sperând că ar fi posibil să-i cresc diametrul ori să-i scad, mă frământa dacă joacă și culoarea vreun rol și, mereu cu ciudă, regretând că am ochi albaștri și nu cenușii, apăsam pe întrerupătorul de la veioză, aducând noaptea în odaie. După un timp scurt sau lung, niciodată la fel, se auzeau râsul lui Emil și aplauze vagi. La început, la cele dintâi încercări de-a imita o bufniță, îmi venea să plâng la reacția lui. Pe urmă m-am obișnuit și o acceptam, iar prin aprilie, când am înțeles că e nevoie să schimb metoda, am râs și eu în hohote, reluând ritualul în fața oglinzii, cu lumina aprinsă, ca să-mi fie clar cât de caraghios sunt. Nu e exclus ca, înainte de acel șir de reprezentații* în care visam să fiu un copil-pasăre și sfârșeam ca măscărici, să se mai fi întâmplat ceva.

după Filip Florian, *Toate bufnițele*

* *ornitolog* – un specialist care studiază păsările, comportamentul acestora, anatomia, mediul de viață;

* *iris* – membrană circulară, colorată a ochiului, în mijlocul căreia se găsește pupila;

* *reprezentații* – programe artistice, spectacole.

B. Ca și alte animale cu o simbolică bogată, nici bufnița nu scapă de sub semnul unui amestec de sentimente care variază de la o profundă admirație la o autentică spaimă. Bufnițele au fost respectate, disprețuite, iubite, condamnate, înzestrate cu înțelepciunea străveche sau cu vrăjile cele mai periculoase.

În folclorul Indian, bufnițele simbolizează istețimea și generozitatea, având totodată și importante puteri prevestitoare. Ideea apare în mai multe mituri grecești, dar până la răsăritul Evului Mediu în Europa, bufnița începe să capete o umbră întunecată, tenebroasă, malefică. Apariția sa noaptea, când oamenii erau neajutorați, prevestea nefericiri.

Creaturile nocturne în general sunt asociate cu un nivel ridicat de cunoaștere magică, intuiție bine dezvoltată, abilități prevestitoare. Vechi tradiții vorbesc despre faptul că astfel de animale puternic încărcate energetic se apropie doar de persoanele care le împărtășesc energia, construind o legătură aparte.

În miturile Greciei antice, Athena a fost atât de impresionată de ochii adânci și mari ai păsării, de apariția sa solemnă, încât alungă corbul înșelător și o onorează pe ea drept cea mai nobilă dintre înaripate. *Athene noctua*, mica bufniță a zeiței, popula Acropolis în număr mare. Se credea că o lumină interioară magică îi dădea puterea de a vedea în beznă. În calitate de companion* al Athenei, simbolizează reflexivitatea și clarviziunea* care domină forțele întunecate, dar însoțea și armatele la război, inspirându-i pe soldați. Dacă o bufniță zbura deasupra unei oști grecești înainte de bătălie, se considera că acesta era un semn de victorie transmis soldaților.

Pentru că nu înfruntă lumina zilei, bufnița mai reprezintă și tristețea, melancolia, singurătatea. Animal primordial și ea, cucuveaua ar putea fi asimilată bufniței. Păsările de noapte mai sugerează și o percepție ascuțită, sensibilă a lumii, a ceea ce este inaccesibil cunoașterii obișnuite, realizate pe vreme de lumină. Păzitoare a întunericului, dotată cu simțuri evoluat, bufnița sau cucuveaua, pasăre magică, poate acționa ca ghid* spiritual puternic, percepând adevăruri inaccesibile multora și câștigând o înțelepciune superioară ca urmare a călătoriilor sale prin tenebre.

<https://historia.ro/sectiune/general/bufnita-o-pasare-a-binelui-si-a-raului-582110.html>

* *companion* – însoțitor, cel care ține companie;

* *clarviziunea* – capacitatea de a vedea în viitor, de a prevesti;

* *ghid* – călăuză, îndrumător

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Conțin hiat toate cuvintele din seria:
 - a) „auzeau”, „reacția”, „nevoie”;
 - b) „fiindcă”, „mie”, „spioni”;
 - c) „reluând”, „aprilie”, „odaie”;
 - d) „ritualul”, „ploua”, „aceiași”.

2 puncte
2. Sunt în relație de omonimie cuvintele subliniate în secvențele din seria:
 - a) „Bufnița e o pasăre nobilă”; Mama a cumpărat mobilă nouă.
 - b) „Pasărea are ochi adânci”; La micul-dejun am mâncat un ou-ochi, cu spanac.
 - c) „Cerul la apus începe să capete o culoare roșiatică”; „acvila cu două capete e un simbol heraldic”;
 - d) „În folclorul indian bufnița simbolizează generozitatea”; „pe prietenii noștri nu-i caracterizează zgârcenia”.

2 puncte
3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvența: „...am căutat săptămâni în șir secretul, răbdător și încordat, am pășit pe drumul labirintic din cărți” sunt:
 - a) degajat, încurcat.
 - b) atent, simplu.
 - c) calm, încâlcit.
 - d) tensionat, sinuos.

2 puncte

Scrive pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Menționează valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat în secvențele: „O mulțime din termenii și formulările întâlnite mă făceau să cred că ornitologii vorbesc încifrat, ca niște spioni trimiși de păsări printre oameni”.
- 4 puncte**

5. Notează care e gradul de comparație al adjectivului subliniat în enunțul „*de la bun început el fusese domnul Stratan, un foarte serios ornitolog*” și construiește un enunț în care să fie folosit cu altă valoare morfologică, schimbându-i gradul de comparație la forma comparativ de egalitate. Precizează noua valoare morfologică. **4 puncte**
6. Notează cazul substantivelor subliniate în secvența: „*Dacă o bufniță zbura deasupra unei oști grecești înainte de bătălie, se considera că acesta era un semn de victorie transmis soldaților*”. **4 puncte**
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: „...am privit ilustrațiile până le-am tocit, iar la toate, permanent, Emil mi-a fost martor.” **6 puncte**
8. Rescrie corect următoarele enunțuri: *Poate și se v-a părea că păsările de noapte pot crea impresia că prezic viitorul, datorită particularităților bizare cu care au fost înzestrate.* **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsuri pentru cerințele de mai jos:

1. Selectează, din textul B, două modalități diferite în care a fost percepută bufnița de către umanitate, de-a lungul timpului. **2 puncte**
2. Notează, din textul A, două exerciții prin care personajul-narator încearcă să imite păsările de noapte, ilustrându-le cu câte o secvență adecvată. **4 puncte**
3. Explică motivul pentru care personajului-narator din textul A îi venea să plângă la reacția lui Emil. **4 puncte**
4. La ce crezi că se referă afirmația că „*astfel de animale puternic încărcate energetic se apropie doar de persoanele care le împărtășesc energia, construind o legătură aparte*”? Motivează-ți răspunsul, valorificând atât textul A, cât și textul B. **4 puncte**
5. Care este opinia ta despre necesitatea pregătirii teoretice, prin documentare, cât și a pregătirii practice, prin exersare, pentru obținerea unor performanțe deosebite? Motivează-ți răspunsul în 60-70 de cuvinte, valorificând textul A. **6 puncte**

Notă!

Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, ortografie și punctuație.

B. SCRIERE CREATIVĂ

Imaginează-ți că personajul-narator din textul A a reușit, cu ajutorul mentorului său, Emil, să-și însușească limbajul și comportamentul bufnițelor. Scrie un text narativ, de 150-200 de cuvinte, în care să prezinți o aventură de cunoaștere, trăită de cei doi în pădure, ocazie cu care ajung să interacționeze cu misterioasele păsări de noapte.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- integrarea unei secvențe descriptive, de tip tablou, de minimum douăzeci de cuvinte;
- introducerea unui dialog alcătuit din patru-șase replici;
- originalitate în prezentarea conținutului de idei al compunerii.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate - 1 p.; coerența textului - 1p.; ortografie - 2 p.; punctuație - 1p.; așezarea în pagină și lizibilitatea - 1p.)

Notă!

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al-III-lea

20 de puncte

C. Nu îmi place treaba asta cu puștiul care folosește numele de supererou, dar pun, totuși, mâna pe una dintre telecomenzi, iar Jason pornește jocul. Am jucat de suficiente ori cât să-mi fie clar că nu am nicio șansă să câștig, dar nu protestez. Puștiul are nevoie de cât mai multe victorii.

- Știi că unii oameni cred că te poți reîntoarce? mă întrebă. După ce mori, vreau să zic. Se numește "reîncarcerare" sau așa ceva.

- Reîncarnare*, îi spun. Am auzit despre asta.

- Crezi că e adevărat?

- Eu cred că e adevărat. Dar nu trebuie să te întorci neapărat ca om. Te poți întoarce ca orice îți dorești. Un elefant. Un copac. Orice.

- Și tu ca ce te-ai întoarce? continuă Jason curios.

- Voi fi rinocer.

- Atunci eu voi fi pasăre.

- Pasăre? De ce ai vrea să fii pasăre?

- De ce nu? îmi zice. Aș putea să mă țin după tine, să mă așez pe umărul tău și să-ți țin companie. Intenționez să-mi găsesc și mireasa și s-o iau și pe ea. Tot pasăre va fi și ea. La fel și băieții noștri. Cu toții vom fi păsări.

după Joe Siple, *Ultimele cinci dorințe*

**reîncarnare* – conform unor concepții mistice ale unor popoare, trecerea sufletului omenesc într-un alt corp (om sau animal), după moarte.

Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți modul în care este surprinsă relația om-natură, în textele suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- evidențierea unui aspect comun al modului în care este prezentată *relația om-natură*, în textele suport A și C;
- evidențierea unui aspect diferit al modului în care este *relația om-natură*, în textele suport A și C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate - 1p.; coerența textului - 1p.; ortografie - 2 p.; punctuație - 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea - 1 p.)

Notă!

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a VIII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Într-o familie de păstori se făcuse deodată liniște deplină. Ca niciodată, cei trei copii se treziseră primii și se zbenguiau prin curte, fiecare cu jocul său.

Aveau o casă mărișoară, vopsită în albastru, cu gardul înalt, cu o șură și un șopru care închideau curtea din toate părțile. Așa se construiau casele prin Mărginimea Sibiului, cu ocol întărit, ca să protejeze femeile și copiii în perioadele mai lungi în care bărbații erau plecați cu oile. Uneori se duceau în apropiere, altelei călătoreau sute sau chiar peste o mie de kilometri în căutarea celor mai bune locuri de pășunat. Munții erau plini de adăposturi, unele mai mici, improvizate, altele mai mari, colibe păstorești care semănau uneori cu o gospodărie în toată regula.

Păstorul lancu avea doi băieți și o fată. Îi lua uneori cu el în drumeție, să cunoască rânduile lumii. Erau cât se poate de curioși, puneau o mulțime de întrebări, îi ajuta să învețe, însă îl oboseau câteodată pe păstor, care credea și în virtuțile liniștii.

– E important să se uite omul și înăuntrul inimii lui, să își asculte gândurile cele mai ascunse și să le înțeleagă.

Numai că niciunul dintre copii nu era de acord și râdeau pe seama lui, făcând o gălăgie și mai mare. Seara târziu, când se puneau la somn sub cerul liber, înveliți în cojoace, lancu se bucura de calmul naturii, adâncindu-se în propriile gânduri, pe care nu în firea lui le vedea, ci sus, printre stele.

lata însă că veni și ziua în care copiii tăcură deodată. Păcăliți de liniștea aceea, părinții dormiră până spre prânz. Când înțelese ce oră era, lancu dădu să-i spună nevestei că îi era rușine, dar nu putu scoate o vorbă. La rândul ei, nici ea nu putea glăsuși. Ba mai mult, în spatele casei, în țarc, printre oi, era o tăcere din cele mai limpezi. Venindu-și în fire, femeia se apucă să facă o mămăligă, aduse brânză și lapte bătut și mâncară toți, ezitând să se privească. Apoi îi veni în minte că era mai bine să aibă fiecare ceva de făcut, ca să alunge grija. Așa că le aduse copiilor câte un bătău* și-i puse să bată smântâna, ca să facă unt. Lancu nu așteptă vreun sfat de la cineva, puse merinde în desagi, le încărcă pe măgar, își luă cojocul, câinii și oile și plecă. Obișnuită cu greul, femeia rămase cuminte în urma lui, numărând parcă pașii care se-ndepărtau de casă. Apoi se duse să ia brânza lăsată la scurs și s-o așeze în putinici. Avea multe lucruri de pus în ordine. Se opri o clipă în fața oglinzii și încercă să șoptească ceva. Oglinda se aburi, însă nu se auzi niciun sunet.

Păstorul se opri la troița zidită la răscruce și fixă ochii pe cruce, apoi îi coborî spre icoane. Se închină și în mintea lui spuse un „Doamne” care se făcu ghemotoc și se rostogoli în inimă. Avea să-l poarte cu el în toată călătoria aceea.

O coti la stânga, spre munte. Acolo sus lumea e altfel, răutățile rămân în urmă, ca bolovani grei ce nu pot fi cărați în spinare. Ești aproape de liniștea cea adevărată și de pe fiecare coamă vezi altă împărăție. La câteva zile de mers, într-o pădure deasă, știa el un izvor cu puteri fermecate, de unde se zicea că băuseră apă sfintii și îngerii, ba chiar luna cobora pe ascuns câte o rază, îmbătându-se de răcoarea și bunătatea lui.

Niciun sunet nu se auzea de nicăieri, de ai fi zis că toate zgomotele pieriseră sau că oamenii și animalele asurziseră deopotrivă. După ce trecu de ultimul sat, ajuns pe o coamă mai dreaptă, găsi un țarc gol și o surlă**. Lăsă oile să pască o vreme, scoase ceva merinde din straiță, mai mult pentru câini, apoi închise animalele și se întinse în adăpostul acela îngust, unde îl cuprinse un somn adânc.

Curând auzi un vuiet de vânt și mai întâi se bucură că-și revenise în simțiri, apoi se întrebă dacă era aievea sau se afla într-un vis. Fulgere și tunete se porniră din toate părțile. Surla se

zgâlțâia și dădea semne că avea să se prăbușească peste el dintr-o clipă într-alta. Se simți într-un târziu luat pe sus, cu surlă cu tot, și pluti așa în voia altcuiva pentru o vreme.

Când toate se liniștiră din nou, deschise ochii, văzu lumina printre prăjinile surlei și înțelese că iar se trezise spre prânz. Îi fu rușine și ieși să dea drumul la animale. Nu mică îi fu mirarea când se găsi într-o poiană rotundă, în mijlocul unei păduri de brazi înalți, numai el și surla în care dormise.

**bădău* – lemn cu care se sfărâmă cașul.

**surlă* – (aici) colibă, de obicei improvizată, de formă conică, construită din pari de lemn și acoperită cu stuf, paie, fân sau coceni.

Ovidiu Baron, *Liniștea din casa păstorului*

B. Începând de ieri, 5 decembrie 2023, România are un nou element înscris în Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității. Este vorba de dosarul multinațional *Transhumanța, strămutarea sezonieră a turmelor* elaborat în colaborare de către Albania, Andorra, Austria, Croația, Franța, Grecia, Italia, Luxemburg și Spania. Acesta este o extensie a dosarului *Transhumanța în zona mediteraneană și în Alpi*, înscris de către Austria, Grecia și Italia, în anul 2019.

Dincolo de deplasarea turmelor, practică milenară încă de pe vremea Imperiului Roman, transhumanța* reflectă și relațiile complexe dintre oameni, animale și ecosisteme. Aceasta implică ritualuri și practici sociale, îngrijirea și creșterea animalelor, gestionarea terenurilor, a pădurilor și a resurselor de apă și gestionarea pericolelor naturale.

Transhumanța a influențat și practicarea unor meșteșuguri și ocupații asociate: fabricarea de obiecte necesare la stână, a articolelor de îmbrăcăminte specifice, a unor instrumente muzicale, a comerțului cu produse specifice, a elementelor de arhitectură țărănească, de la anexele stânii, la locuința temporară și până la gospodăriile complexe sau la așezări agropastorale specifice.

Un dosar tematic consacrat transhumanței poate fi găsit pe site-ul Institutului Național al Patrimoniului.

Transhumanța este ce-al de-al zecelea element înscris de România în Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității. Celelalte nouă elemente sunt prezentate în publicația consacrată patrimoniului imaterial UNESCO de pe teritoriul României, elaborată de Comisia Națională a României pentru UNESCO și care poate fi consultată în format digital în limba română și limba engleză.

**transhumanță* - deplasare sezonieră a păstorilor cu turmele de animale (îndeosebi de oi) vara la pășunile de la munte și toamna spre cele de la șes.

Transhumanța, cel de-al zecelea element de patrimoniu imaterial înscris în lista UNESCO, articol preluat de pe site-ul: www.cnr-unesco.ro/ro/activitate/transhumanta-cel-deal-zecelea-element-de-patrimoniu-imaterial-inscris-in-lista-unesco

SUBIECTUL I

puncte

30 de

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Sunt corect despărțite în silabe cuvintele din seria:

- fa-mi-li-e, cu-rioși, de-o-da-tă;
- so-ci-a-le, in-stru-men-te-le, fa-bri-ca-rea;
- se-zo-ni-e-ră, ges-tio-na-rea, a-so-cia-te;
- pub-li-ca-ți-a, te-ri-to-ri-ul, en-gle-ză.

2 puncte

2. Cuvintele subliniate din fragmentul „Aveau o casă mărișoară, vopsită în albastru, cu gardul înalt...” sunt formate, în ordine, prin:

- derivare, conversiune, conversiune;
- derivare, derivare, compunere
- derivare, conversiune, compunere;
- compunere, conversiune, derivare.

2 puncte

3. Se află într-o relație de omonimie cuvintele subliniate în ambele enunțuri din seria:
- „Nu mică îi fu mirarea când se găsi într-o poiană rotundă”; Avea o zgârietură minusculă;
 - „Se opri o clipă în fața oglinzii și încercă să șoptească ceva”; Nu îl putea opri să plece.
 - „văzu lumina printre prăjinile surlei”; Felinarul lumina toată încăperea.
 - „Venindu-și în fire, femeia se apucă să facă o mămăligă”; Legară mai multe fire de mătase în jurul cozii câinelui. **2 puncte**

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile cerințelor de mai jos:

4. Menționează valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat în secvența „Când înțelese ce oră era, lancu dădu să-i spună nevastei că îi era rușine, dar nu putu scoate o vorbă.” **4 puncte**
5. Construiește un enunț în care adjectivul din secvența „transhumanța reflectă și relațiile complexe dintre oameni” să fie în cazul nominativ, genul masculin, păstrându-i numărul. **4 puncte**
6. Rescrie următorul enunț, astfel încât cuvântul subliniat să devină o propoziție subordonată corespunzătoare, menționând felul subordonatei: „La rândul ei, nici ea nu putea glăsu”. **4 puncte**
7. Transformă construcția activă din fragmentul următor într-o construcție pasivă, trecând verbul la timpul mai-mult-ca-perfect: „...îl cuprinse un somn adânc”. **6 puncte**
8. Rescrie corect enunțurile următoare: „Frați mei nu mi-au spus că tata a plecat la servicii. Vroiam să îi repet din nou că mi-ar plăcea ca să-mi cumpere o minge care mi-o doresc.” **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

- Precizează un meșteșug a cărui practicare a fost influențată de transhumanță, valorificând informațiile din textul B. **2 puncte**
- Menționează motivul pentru care lancu se trezește târziu, înainte de a pleca cu oile la munte, valorificând informațiile din textul A. **4 puncte**
- Numește un element de conținut comun celor două texte-suport, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **4 puncte**
- Crezi că a fost necesară includerea transhumanței în patrimoniul UNESCO? Formulează răspunsul, valorificând informațiile din textul B. **4 puncte**
- Care este opinia ta despre nevoia de liniște exprimată de păstorul lancu? Motivează-ți răspunsul, în 60 - 80 de cuvinte, valorificând textul A. **6 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B. SCRIERE CREATIVĂ
puncte

20 de

Redactează o compunere de 150 – 200 de cuvinte, în care să relatezi o posibilă continuare a textului A.

În redactarea răspunsului tău, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- integrarea și descrierea unui alt personaj;
- să valorifici două informații din textul dat;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei al compunerii.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau moto. Respectarea în lucrare a cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea
puncte

20 de

C. Cei din neamul Leverkühn erau din tată în fiu meșteșugari și agricultori mai înstăriți, care prosperaseră, parte prin ținutul Schmalkalde, parte prin Saxonia, pe valea Saalei. Familia propriu-zisă a lui Adrian se așezase, de mai multe generații, la ferma Büchel din satul Oberweiler, aproape de Weissenfels. [...]

În vremea primei copilării a lui Adrian, sau Adri cum i se zicea, bunicii lui mai locuiau încă în aripa bătrânilor, dar gospodăria era cu totul în mâinile celor tineri și doar seara, la cină, bătrânul, de altfel ascultat cu tot respectul, se mai amesteca în treburi, îndrugând câte ceva cu gura lui știrbă. [...]

Jonathan Leverkühn, tatăl lui Adrian, era un bărbat de cea mai autentică rasă germană, un tip cum aproape că nu mai e de găsit în orașele noastre. [...] Alături de predilecția sa pentru lecturile religioase [...] făcea, într-o măsură modestă și cu mijloace restrânse, studii de științe naturale, biologie și chiar de fizică și chimie, și se întâmpla ca tatăl meu să-i vină în ajutor cu substanțe din laboratorul său farmaceutic. [...]

Seara, când tatăl lui Adrian deschidea cărțile sale cu ilustrații în culori despre fluturi exotici și animale marine, ne aplecam adesea cu toții, fiii lui și cu mine și chiar și Frau Leverkühn, peste speteza îmbrăcată în piele și cu rezemători pentru cap a jilțului său, să privim, iar el ne arăta cu degetul minunățiile și ciudățeniile de acolo. [...] Jonathan încerca, și nu fără succes, să ne împărtășească și nouă emoția sa în fața misterelor naturii. [...]

Molipsit de veselia lui Adrian, pe care lucrurile acestea îl făceau să râdă în hohote până-i dădeau lacrimile, îmi venea și mie să râd, din toată inima. Dar papa Leverkühn ne admonesta cu un „Ssst!”, pentru că voia ca toate aceste lucruri să fie privite cu o sfioasă evlavie — aceeași evlavie plină de mistere cu care examina scrisul indescifrabil de pe cochiliile anumitor scoici ajutându-se cu lupa lui mare, dreptunghiulară, pe care ne-o împrumuta și nouă. [...]

Noi băieții, Adrian și cu mine, priveam unul la altul pe jumătate zâmbind, dar uluiți de unele observații ale lui papa Leverkühn, cum erau cele referitoare la deșertăciunea aparențelor. [...]

Da, papa Leverkühn era înclinat spre speculații, era un gânditor, și, cum am mai spus, avea plăcerea de a cerceta, dacă se poate spune cercetare când e vorba, în fond, numai de contemplare și visare. [...]

Nu pot susține că îmi făcea plăcere să privesc așa ceva, dar recunosc că eram fascinat, și la fel și Adrian, cu toate că, așa cum se întâmpla întotdeauna la astfel de spectacole, se simțea ispitit să râdă și numai din considerație pentru gravitatea tatălui său se stăpânea. [...]

În ce mă privește, las în seama altora de a stabili dacă era cazul să râzi sau să plângi.

după Thomas Mann, *Doctor Faustus*

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, modul în care este surprinsă fascinația pentru natură în textele-suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- evidențierea unui aspect comun al modului în care este prezentată fascinația pentru natură, în textul A și în textul C;
- evidențierea unui aspect diferit al modului în care este prezentată fascinația pentru natură, în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă!

**Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.
Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.**

OLLR minorități

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a IX-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Îmi dădeam seama că, deși spusese povestea asta cu aeromodelele de multe ori, în diverse contexte, nu am stat niciodată să o rumeg, să-nțeleg ce a însemnat pentru mine. Și totuși trebuie să fi-nsemnat ceva, de vreme ce mi-o amintesc atât de bine.

De pildă, după-masa în care-am mers la Casa Pionierilor să mă înscriu - probabil îi țin minte toate detaliile pentru că a fost unul dintre puținele lucruri pe care le-am făcut cu taică-meu, în scurta perioadă în care s-a lăsat de băut. Poate, cine știe, ziua aceea să nici nu fi fost așa senină și poleită cu aur, cum a rămas în memoria mea. Dar eu așa mi-o amintesc - calmă și caldă, cu soarele domol făcând să sclipească coaja castanelor proaspăt căzute pe jos. Trecusem de multe ori pe lângă curtea aia, ai cărei arțari și castani își revărsau crengile până-n stradă, dar nu intrasem niciodată. Poarta enormă de metal era deschisă larg și am urcat pe o alee pavată, care șerpuia printre copaci și garduri vii spre vechiul conac de pe deal, abia vizibil din stradă. Taică-meu era fascinat, nu atât de clădire, cât de faptul că o lăsaseră în picioare - în rest, pe tot bulevardul acela se construieră blocuri noi. În holul de la intrare am găsit un panou cu toate cluburile, iar portarul ne-a explicat pe unde ajungem la demisol, unde erau aeromodele. Sosiserăm primii, atelierul era gol și doar după ce taică-meu a ciocănit tare în tocul ușii și și-a dres vocea a apărut un domn, care ne-a poftit înăuntru. Mi s-a părut caraghios, cu urechile lui clăpăuge și ochelarii cu funduri de borcane. Ne-a întins mâna amândurora, făcându-mă să mă fâstăcesc, și ne-a spus că el e instructorul. (...)

La fel de vie mi-a rămas și dezamăgirea totală de la sfârșitul acelei prime ședințe. Nu știu la ce mă așteptasem, dar sigur nu la mizeria aia de triunghi din carton lipit pe o baghetă de lemn, cu o bandă tot din carton rulată la vârf, pe post de bot - "modelul" *Delta*. Care-a pocnit podeaua la nici doi pași distanță, după ce s-a uscat aracetul și am avut voie să le testăm. Nici ale colegilor nu erau mai breze. Singurul care-a zburat a fost al instructorului, căci făcuse și el unul - a plutit prin încăperea rapid, drept, și a aterizat frumos pe o masă. Nu m-am gândit atunci cât de simplă și eficientă fusese lecția asta, care reușise să transforme dezamăgirea în ambiție, pentru că a doua zi îmi doream deja să mă întorc acolo. Să tai nenorocitul de carton drept, urmând perfect conturul, să nu-l năclăiesc cu lipici. Să arate, și mai ales să zboare, ca al profului. (...)

La sfârșitul ședinței, proful m-a rugat să mai rămân puțin și, după plecarea celorlalți, m-a chemat în biroul lui - o încăperea mică, ticsită cu hârtoage, machete și bucăți de modele - unde m-a întrebat dacă n-aș vrea să fac micromodele. Cum n-aveam habar ce sunt alea, a dat jos de pe un dulap o valiză enormă, căreia i-a făcut loc pe masă și din care a scos, bucată cu bucată, și-a asamblat în fața mea, pe un stativ, un micromodel. Era destul de mare, dar ceea ce m-a șocat era fragilitatea lui. Scheletul, făcut din niște nervuri foarte subțiri, era îmbrăcat într-o peliculă transparentă, pe care-o vedeam doar fiindcă lumina o făcea să joace în culori, ca baloanele de săpun. Se unduia ușor la orice mișcare, ca o pânză de păianjen, și nu-mi venea să cred că profesorul poate manevra piesele-acelea cu degetele lui uriașe, fără să le strivească. Când modelul a fost gata montat, m-a lăsat să-l țin câteva secunde, deși îmi tremurau mâinile de emoție, și-am avut un șoc fizic din cauza lipsei totale a greutății - simțeam doar rezistența ușoară a aerului când îl mișcam, atât. După ce i l-am dat înapoi a făcut câțiva pași în spate și l-a lăsat să plutească prin încăperea, urmându-l pas cu pas și prinzându-l înainte să ajungă la peretele din

partea opusă - a fost cel mai lin și lent zbor pe care-l văzusem, ca o filmare reluată cu încetinitorul. Eram total vrăjit, de parcă asistasem la un spectacol de magie. Apoi, în timp ce demonta modelul și-l băga înapoi în cutie, profesorul m-a întrebat dacă vreau să construiesc și eu așa ceva.

Mihai Mateiu, *În creștere*

B. Domnule general Dumitru Prunariu, când a prins aripi, în imaginația dumneavoastră, visul de a zbura? V-ați dorit din copilărie să vă faceți aviator, așa cum visează, la această vârstă, majoritatea băieților?

Îmi amintesc că eram în curtea casei în care locuiam, la Dârste, lângă Brașov, aveam patru-cinci ani și, jucându-mă, din când în când îmi îndreptam privirea către cer și vedeam avioanele care zburau. Brașovul se află la o intersecție de linii aeriene, așa că vedeam destul de multe în fiecare zi. Încet, încet am început să-mi pun întrebări: Ce sunt acele avioane? Cum zboară? Am aflat că transportă pasageri. Cum stau oamenii înăuntru? Treptat, la unele dintre aceste întrebări mi-a răspuns tatăl meu, care era inginer, apoi am încercat să aflu singur, înscriindu-mă la Casa Pionierilor, la cercul de aeromodele, unde am învățat și cum se construiesc micile aeronave, și cum zboară și am înțeles că aceleași principii se aplică și avioanelor mari. Treptat, mi-am dorit ca această pasiune să devină profesie. Am urmat-o pe parcursul școlii generale, al liceului, când am intrat într-un cerc de rachetomodele, numit simbolic „Mesagerii Cosmosului” și, ulterior, am ajuns să urmez cursurile Facultății de Inginerie Aerospațială, din cadrul Politehnicii din București, și să-mi împlinesc visul. (...)

Zborul n-a fost doar un vis, ci o pasiune pe care ați pus-o la lucru încă din copilărie. Cum v-au ajutat aceste cercuri în dezvoltarea pasiunii pentru zbor?

Țin minte că, în școală, eram încurajați să desfășurăm activități extrașcolare. Acestea se desfășurau în cadrul unor cluburi, cercuri pe domenii de activitate. Formarea mea, ca pasionat de aviație, în calitate de cunoscător al unor secrete, la început mai mici, apoi tot mai mari, legate de calculul și construcția avioanelor, s-a petrecut atunci, în copilărie, în cadrul cercului de Aeromodelism al Casei Pionierilor din Brașov. Mi-aduc aminte cu plăcere de instructorul nostru de atunci, Buta Bucur – mai este încă în viață, trăiește la Brașov –, care ne povestea, împreună cu elevii mai mari, lucruri legate de istoria aviației, de modul în care au fost concepute și construite avioanele lui Vuia, Vlaicu, Coandă, apoi despre ceea ce se construia la Brașov – aveam fabrică de avioane; la început s-au construit planoare, motoplanoare, avioane pentru agricultură, avioane ușoare, elicoptere ulterior, iar toate acele povestiri despre avioane, despre constructorii lor ne-au determinat și mai mult să fim implicați în acest domeniu de activitate și să ne dorim tot mai mult să ne ocupăm de el. Mulți dintre cei care am construit aeromodele la cercul de Aeromodelism al Casei Pionierilor din Brașov am ajuns să lucrăm în domeniul aeronautic.

Ce rol a avut școala în determinarea evoluției dvs.?

Școala a avut un rol important în cristalizarea formării mele. Școala a fost principalul motor care mi-a transmis cunoștințe – din multe domenii de activitate – și mi-a lăsat libertatea să aleg ce-mi place și pentru ce am, să zicem, talent. Având un tată inginer, matematica și fizica au fost pe primul plan. Mi se păreau nu doar foarte interesante, dar și foarte necesare în a înțelege o serie întreagă de fenomene care se produc în natură. Am abordat și chimia, desigur, am ajuns să merg la olimpiade, inclusiv olimpiade naționale, și acestea m-au ajutat mult să mă simt în largul meu, în aceste domenii, respectiv matematică-fizică, în principal.

Am avut parte de profesori foarte buni, profesori care, pe lângă materia propriu-zisă, ne povesteau despre acea materie, ne povesteau despre personalități din lumea matematicii, fizicii, biologiei, chimiei, să nu mai vorbesc de literatură. Ne povesteau despre teoreme, cum au apărut ele. Ce i-a stimulat pe acei creatori de științe să abordeze acele domenii, ce probleme și-au pus, iar aceste lucruri ne-au determinat să recepționăm mult mai ușor toate cunoștințele care ne erau transmise și chiar să ne facă mare plăcere să aflăm lucruri noi, suplimentare, din acele domenii.

Interviu cu Dumitru-Dorin Prunariu, în *Tribuna învățământului*, decembrie 2020;
<https://tribunainvatamantului.ro/interviu-cu-dumitru-dorin-prunariu-o-tara-educata-este-o-tara-care-gaseste-mijloace-de-a-functiona-eficient/>

Subiectul I

(25 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în textul A. **4 puncte**
2. Menționează, pe baza textului B, o modalitate prin care școala contribuie la cultivarea talentului adolescentului Dumitru Prunariu. **4 puncte**
3. Prezintă o trăsătură a naratorului-personaj din textul A, menționând modalitatea de caracterizare. **4 puncte**
4. Explică, pe baza textului B, ce atitudine are elevul față de profesorii săi. **4 puncte**
5. Susține-ti opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul A: *Îmi dădeam seama că, deși spusese povestea asta cu aeromodelele de multe ori, în diverse contexte, nu am stat niciodată să o rumeg, să-ncerc să-nțeleg ce a însemnat pentru mine. Și totuși trebuie să fi-nsemnat ceva, de vreme ce mi-o amintesc atât de bine.* **4 puncte**

Notă!

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 20 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Imaginează-ți că ești naratorul-personaj din textul A. Redactează o pagină de jurnal, de 150-200 de cuvinte, în care să prezinți impresiile generate de participarea la prima ședință a cercului de aeromodele și în care să integrezi și următoarea secvență: *Eram total vrăjit, de parcă asistasem la un spectacol de magie.*

Notă!

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrie un eseu structurat, de minimum 400 de cuvinte, *despre curiozitate ca mobil al cunoașterii.*

În redactarea eseului vei avea în vedere:

- precizarea legăturii între curiozitate și cunoaștere;
- prezentarea rolului curiozității în procesul descoperirii unui talent și în alegerea unei profesii, prin referire la textele date;
- evidențierea modalităților prin care poate fi stimulată curiozitatea unui adolescent, prin referire la textul A;
- corelarea unei valori transmise în unul din cele două texte date cu o valoare importantă pentru tine;
- valorificarea experienței personale/culturale pe tema dată.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Notă!

Respectarea, în eseu, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 400 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/ SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date, pentru a putea răspunde la cerințele de mai jos.

A. În fine, mie mi-a fost foarte greu să-l înțeleg pe Emil. Nu ploua cu oameni scripitori la noi în oraș, dar unii mai răsăriți tot găseai. Și, în loc să se întâlnească cu ei la o canastă, să discute politică ori să se aventureze în himerele lor legate de construirea unui patinoar olimpic și a unui cazinou uriaș, prefera să taie frunze la câini alături de mine, să mă alfabetizeze cumva, deși măcar atâta lucru, să scriu și să citesc, izbutisem să fur de la școală. De ce prefera așa? Limpede nu pot să spun nici acum, dar ușor, ușor mi s-a lămurit câte ceva. Poate a contat că îmi doream să văd ca bufnițele, în beznă, dincolo de forme și contururi, îmi doream din suflet, or o asemenea dorință nu se duce pe apa Sâmbetei ca mofturile sau ca poftele. În camera lui de la etaj, din casa doamnei Rugea, am căutat săptămâni în șir secretul, răbdător și încordat, am pășit pe drumul labirintic din cărți, frază cu frază, pagină cu pagină, o mulțime din termenii și formulările întâlnite mă făceau să cred că ornitologii vorbesc încifrat, ca niște spioni trimiși de păsări printre oameni, nu invers, am învățat pasaje întregi pe dinafară și am privit ilustrațiile până le-am tocit, iar la toate, permanent, Emil mi-a fost martor. Un martor discret. Și un fel de spectator, pentru că trebuie să fi dat adevărate recitaluri, involuntar, când mă ridicam în picioare, îmi înclinam capul într-o parte, îl țineam țeapăn, roteam doar gâtul și bărbia, mă străduiam să fac ochii cât cepele, mă concentram asupra fiecărui iris sperând că ar fi posibil să-i cresc diametrul ori să i-l scad, mă frământa dacă joacă și culoarea vreun rol și, mereu cu ciudă, regretând că am ochi albaștri și nu cenușii, apăsam pe întrerupătorul de la veioză, aducând noaptea în odaie. După un timp scurt sau lung, niciodată la fel, se auzeau râsul lui Emil și aplauze vagi. La început, la cele dintâi încercări de-a imita o buhă, îmi venea să plâng la reacția lui. Pe urmă m-am obișnuit și o acceptam, iar prin aprilie, când am înțeles că e nevoie să schimb metoda, am râs și eu în hohote, reluând ritualul în fața oglinzii, cu lumina aprinsă, ca să-mi fie clar cât de caraghios sunt. Nu e exclus însă ca, înainte de acel șir de reprezentații în care visam să fiu un copil-pasăre și sfârșeam ca măscărici, să se mai fi întâmplat ceva. În seara în care ne cunoscusem, la Bobotează, după ce mă miruise Ene Tilirici. Poate, repet, poate, Emil nu numai că s-a supărat atunci, ci, tocmai, a fost încântat că îmi băgasem nasul prin lucrurile și însemnările lui. Pare o fabulație, firește, o idee vanitoasă, dar e mai mult de atât, e intuiția, aproape convingerea că, așa cum Sfânta Vineri s-a lăsat înduioșată de fata moșului, și lui Emil i-a plăcut curiozitatea mea. Iar curiozitatea aia, nu ascund, s-a întins ca un lichid călduț peste birou, peste mărunțișurile fără număr, medicamente, hărți, foi, atâtea și atâtea, de parcă o cană cu lapte sau cafea s-ar fi vărsat și le-ar fi năclăit.

Filip Florian, *Toate bufnițele*

B. Literatura este o experiență pentru că a citi – a scrie nu reprezintă doar un act care degajă semnificații, ci constituie o mișcare de descoperire. Ceea ce creează literatura este chiar această mișcare de descoperire. Cititul devine, deci, o operațiune de fabricare a unei mișcări de căutare și de inițiere în ceva care nu este cunoscut încă. Prin această mișcare interioară, cititorul face posibilă construirea unei noi identități, aceea de cititor-scriitor. (...)

Nu este vorba despre un individ care acumulează știință prin lectură, ci despre unul care acceptă că lectura îl schimbă. Literatura instituie deci, indirect, o mișcare care determină experiența ce conduce la mutația cititorului.

Văzută astfel, ca experiență a gândirii, literatura dă doar impresia că nu produce nimic concret, căci cititorul construiește, de fapt, o mișcare în care el devine actor al scriiturii mai degrabă decât scriitor. Asta înseamnă că literatura cere o lectură reflectată care să-i permită cititorului să intre în mișcarea interioară ce-l împinge spre scriitură. Aceasta este rațiunea de a fi a literaturii: să fabrice un spațiu de creație pentru și prin cititor. Nu servește la nimic citirea unei cărți dacă cititorul

rămîne prizonier în postura sa de cititor care parcurge pasiv rîndurile unui text, fără voința de a transforma acel text și de a se lăsa el însuși transformat. Asta spunea și Clémence Ramnoux cînd analiza filozofia lui Heraclit: „Nu este suficient că ai auzit sau ai învățat, nici că ești capabil să repeți, trebuie să fii schimbat. Nu este suficient să asști la ceremonie, trebuie chiar să fii prezent.“ Altfel spus, cartea ca atare nu inițiază pe nimeni, nu învață pe nimeni, nu comunică nimic. Singurul interes este că-l ajută pe cititor să se schimbe. Dar cum se explică, pînă la urmă, această schimbare prin lectură?

Transformarea este posibilă prin faptul că cititorul literar este cuprins de îndoială în propria sa lectură. Lucrurile nu sînt comune decît în spațiul limbajului comun, obișnuit. Prin lectură însă, cititorul intră într-un alt spațiu, cel al fabricării literaturii. Așa se explică de ce Blanchot vedea lectura mai pozitivă și mai creatoare decît creația însăși. Libertatea de imaginație a cititorului arată că acesta are în mod natural un spirit anticipator și creator în raport cu textul. Atenția lui e întotdeauna la pîndă, focalizată dincolo de cuvintele pe care ochiul le vede. Cititorul traversează cuvintele care se deschid spre o știință în așteptare. Astfel, conștiința cititorului este influențată de text, nu direct, prin sensul pe care-l poartă, ci prin felul în care se lasă pătruns de el. Aceasta este mișcarea de descoperire indusă de experiența lecturii.

Înainte de a citi, omul era fără experiență; după, și-a făcut experiența. Dar între ele, omul s-a schimbat, cel puțin așa se spune. Iar dacă această schimbare este posibilă, e pentru că experiența cuvintelor se identifică cu experiența ființei. În timpul lecturii, cititorul își trăiește propria experiență care-i aduce profit. Cititorul va ști să privească lucrurile cu inteligență, să se detașeze de carte și să vorbească apoi, și el, nu după carte, ci ca o carte, să vorbească natural. Cartea trebuie să trezească în cititor o spontaneitate, și nu o stare de fascinație și de supunere. Pe scurt, trebuie să-l determine să gîndească singur. Iată de ce în literatură nu povestea, informația, mesajul ce par a fi purtate de cuvinte contează, ci însăși experiența lecturii. „Orice cititor care, citind un roman, e preocupat să știe cum vor sfîrși personajele, fără să se întrebe cum va sfîrși el însuși, nu merită să i se satisfacă curiozitatea“, spunea Miguel de Unamuno încercînd un răspuns la întrebarea *Cum se face un roman?*

Literatura rămîne, pînă la urmă, singura activitate care-l împinge pe individ să vadă dincolo de el, să evolueze prin autodepășire și să se integreze astfel în lume.

Anca Călin, *Lectura e un mod de viață*
<https://dilemaveche.ro/sectiune/editoriale-si-opinii/tilc-show/lectura-e-un-mod-de-viata-595642.html>

Subiectul I

(25 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în fragmentul din romanul *Toate bufnițele* de Filip Florian. **4 puncte**
2. Prezintă perspectiva narativă din textul A. **4 puncte**
3. Explică un efect pe care îl are literatura asupra cititorului, așa cum reiese din textul B. **4 puncte**
4. Evidențiază un element de conținut comun celor două texte, valorificînd câte o secvență relevantă. **4 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul B: „Literatura rămîne, pînă la urmă, singura activitate care-l împinge pe individ să vadă dincolo de el, să evolueze prin autodepășire și să se integreze astfel în lume.“ **4 puncte**

Notă!

Niciunrăspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 20 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Imaginează-ți că ești naratorul-personaj din textul A. Redactează o scrisoare de 150-300 de cuvinte, adresată lui Emil, în care să îți exprimi recunoștința față de mentorul tău, un *martor discret* al transformării tale interioare. Data redactării scrisorii este 13 martie 2026.

Notă! Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrive un eseu structurat, de minimum 400 de cuvinte, despre *puterea transformatoare a lecturii*, pornind de la cele două texte și valorificând experiența ta în acest sens.

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- precizarea unui motiv pentru care *lectura* este importantă în viața unui tânăr;
- ilustrarea motivului precizat prin exemple relevante din cele două texte date;
- prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri de viziune referitoare la *puterea transformatoare a lecturii* în textele date;
- stabilirea unor legături între experiențe de lectură/culturală și experiențe personale referitoare la *puterea transformatoare a lecturii*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Notă!

Respectarea, în eseu, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 400 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Ale turnurilor umbre peste unde stau culcate:
Către țărnul dimpotrivă se întind, se
prelungesc,
Ș-ale valurilor mândre generații spumegate
Zidul vechi al mănăstirii în cadență îl izbesc.

Dintr-o peșteră, din râpă, noaptea iese, mă-
mpresoară:
De pe muche, de pe stâncă, chipuri negre se
cobor;
Mușchiul zidului se mișcă... pântre iarbă să
strecoară
O suflare, care trece ca prin vine un fior.

Este ceasul nălucirii; un mormânt se
dezvelește,
O fantomă-n-coronată din el iese... o zăresc...
lese... vine către țărhuri... stă... în preajma ei
privește...
Râul înapoi se trage... munții vârful își clătesc.

.....
Oltule, care-ai fost martur vitejiilor trecute,
Și puternici legioane p-a ta margine-ai privit,
Virtuți mari, fapte cumplite îți sunt ție cunoscute,
Cine oar' poate să fie omul care te-a-ngrozit?

Este el, cum îl arată sabia lui și armura,
Cavaler de ai credinței, sau al Tibrului stăpân,
Traian, cinste a Romei ce se luptă cu natura,
Uriaș e al Daciei, sau e Mircea cel Bătrân?

Mircea! îmi răspunde dealul; Mircea! Oltul
repetează.
Acest sunet, acest nume valurile-l primesc,
Unul altuia îi spune; Dunărea se-nștiințează,
Ș-ale ei spumate unde către mare îl pornesc.

Sărutare, umbră veche! primește-nchinăciune
De la fiii României care tu o ai cinstit:
Noi venim mirarea noastră la mormântu-ți a
depune;
Veacurile ce-nghit neamuri al tău nume l-au
hrănit.

.....
Noi citim luptele voastre, cum privim vechea
armură
Ce un uriaș odată în războaie a purtat;
Greutatea ei ne-apasă, trece slaba-ne măsură,
Ne-ndoim dac-așa oameni întru adevăr au stat.

Au trecut vremile-acelea, vremi de fapte
strălucite,
Însă triste și amare; legi, năravuri se-ndulcesc:
Prin științe și prin arte națiile înfrățite
În gândire și în pace drumul slavei îl găesc.

.....
Lumea e în așteptare... turnurile cele-nalte
Ca fantome de mari veacuri pe eroii lor jălesc;
Și-ale valurilor mândre generații spumegate
Zidul vechi al mănăstirii în cadență îl izbesc.

Grigore Alexandrescu, *Umbra lui Mircea. La Cozia*

B.

Sunară trâmbiți. În prund, în dreptul sfintei mănăstiri, era un loc unde apa Nemțisorului fugea pe dedesubt. La acea trecătoare Preasfințitul Iosif se opri, ca să primească alaiul Măriei Sale. Călăreții își struniră caii, scânteind din coifuri și platoșe. Măria Sa privi o clipă împrejuriile. Copiii de casă grăbiră să coboare, ca să-i apuce frâiele și scările. Când descălecă Domnul, într-o singură mișcare călăreții puseră piciorul la pământ.

Alexăndrel-Voievod, feciorul bălan al Domniei, sări de-a dreptul din șa. [...]

Vodă Ștefan, călcând atunci în al patruzecilea an al vârstei, avea obrazul ars proaspăt de vântul de primăvară. Se purta ras, cu mustața ușor cărunțită. Avea o puternică strângere a buzelor și o

privire verde tăioasă. Deși scund de statură, cei dinaintea sa, oprîți la zece pași, păreau că se uită la el de jos în sus. [...]

Vodă făcu semnul creștinesc și sărută Evanghelia, apoi îndemnă printr-un semn mic, din ochi, pe coconul său să săvârșească același lucru. Poporul și dregătorii se aplecară adânc în fața slăvitei fețe a Măriei Sale. Preasfințitul sărută mâna cu pecetea de aur; Vodă își împlini aceeași datorie către bătrânul stareț.[...]

Domnul îndemnă din zăbală calul alb, purtându-l câțiva pași. Privi mulțimea îmbulzită și supusă, în medean¹, până către bolniță² și la intrările tuturor hudiților³. Erau mai mult de douăzeci de mii. Clopotele conteniră, vibrările mai plutiră un timp peste tăcere.

-Să se ridice norodul, porunci Măria Sa, ca să privească pe Domnul său și pe fiul nostru Alexandru-Vodă.

Oștenii descălecați, care stăpâneau îmbulzelile, repetară porunca. Poporul se sui în sus c-o mișcare de val. [...]

-Noroadelor și creștinilor, zise iarăși stăpânitorul, înălțînd din nou până lângă tâmpla sa dreaptă straja⁴ cu rubine a spatei; cunoașteți semnul Domniei mele carele se arată pentru legea lui Hristos Dumnezeu și pentru rînduiala acestui pămînt al Domniei Mele. Poftesc tuturor bine și bielșug; să știe și cei de jos că județul nostru nu se va clăti niciodinioară din cumpăna dreaptă poruncită nouă de Cel Care stă deasupra vieții și a morții.

Îmbulzelile apropiate ascultau cu uimire și înfricoșare aceste vorbe, trecându-le îndărăt în pâraie de murmure.

Mihail Sadoveanu, *Frații Jderi*

¹medean - loc deschis, teren neacoperit de clădiri, piață

²bolniță - spital, infirmerie pe lângă o mănăstire sau pe lângă un așezământ de binefacere

³hudiță - ulicioară

⁴strajă - apărătoare la mânerul unei săbii

Subiectul I

(25 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Ilustrează prin două exemple o funcție a comunicării identificată în textul A. **4 puncte**
2. Prezintă rolul expresiv al verbelor la timpul prezent din textul A. **4 puncte**
3. Explică rolul descrierii de tip portret din textul B. **4 puncte**
4. Susține o opinie argumentată despre modul în care o temă literară se reflectă în fiecare dintre cele două texte. **4 puncte**
5. Prezintă semnificația a două figuri de stil identificate în textul A. **4 puncte**

Notă! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte. Pentru conținut, vei primi 20 de puncte, iar pentru redactare, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Imaginează-ți că revista liceului tău publică o ediție specială pentru a promova cultura dincolo de ecrane. În calitate de redactor, ești invitat să contribui cu un text care să schimbe percepția colegilor tăi despre spațiile muzeale. Redactează *un articol de ziar*, de minimum 150 de cuvinte, pe tema importanței vizitării muzeelor în era digitală.

Notă! Pentru conținut, vei primi 25 de puncte, iar pentru redactare, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrive un eseu de 400 - 800 de cuvinte despre *figurile istorice - între mit și modele de conduită pentru adolescenții prezentului*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta

culturală.

Pentru conținutul eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru redactare, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare 1 punct; logica înlănțuirii ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct; punctuația - 1 p precizării privind numărul de cuvinte - 1 punct).

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 400 de cuvinte. Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a XII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

- A.** Sunt clipe când toate le am...
Tăcute, duioase psihoze -
Frumoase povești ca visuri de roze...
Momente când toate le am.
- lată, sunt clipe când toate le am...
Viața se duce-n șir de cuvinte -
Un cântec de mult... înainte...
Momente când toate le am...
George Bacovia, *În fericire*

- B.** Eram singur. Cineva de-afară
Mi-a bătut în ușa pe-nnoptat.
M-am săltat cu greu din așternuturi,
Ca din morți, atunci când ești sculat.

-Hai, deschide! Mi-a strigat din stradă
Glasul său de aur și de vis.
Bâjbâind cu cheile în mână,
Am împins zăvorul și-am deschis.

O lumină-naltă, zâmbitoare,
A privit la chipul meu zbârcit,
Apoi lung la părul alb ca neaua,
De furtuna vieții viscolit.

-Cine ești? Am întrebat-o-n șoaptă,
Ai ceva cu mine? Vrei ceva?
-Eu sunt Fericirea, mi-a spus dulce,
Și-am ajuns acum la dumneata.

Am zâmbit, privind-o cu tristețe,
Am tras grabnic ușa și-am plecat.
A bătut ea-n urmă și mai tare,
Dar am fost și eu neînduplecat.

Ce puteam să fac? Venea zadarnic.
Troienit de vreme și pustiu
Am trimis-o alături la un tânăr.
Pentru mine prea venea târziu.

Virgil Carianopol, *Prea târziu*

Subiectul I

(25 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Ilustrează, prin câte un exemplu din fiecare text, o funcție a comunicării. **4 puncte**
2. Identifică și explică rolul a două figuri de stil diferite din prima strofă a textului A, evidențiind modul în care acestea contribuie la configurarea unei atmosfere specifice. **4 puncte**
3. Analizează rolul paralelismului sintactic și al refrenului în textul A. **4 puncte**
4. Explică semnificația titlului poeziei *Prea târziu* de Virgil Carianopol. **4 puncte**
5. Comentează rolul dialogului în construcția mesajului textului B. **4 puncte**

Notă!

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 20 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Imaginează-ți un dialog simbolic, de minimum 200 de cuvinte, desfășurat într-un spațiu atemporal, între un tânăr absolvent de liceu și poetul Virgil Carianopol. Discuția lor trebuie să se concentreze pe tema ***incertitudinilor existențiale și a căutării unui drum în viață.***

Notă!

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Redactează un eseu de 400-800 de cuvinte în care să analizezi ***tema căutării fericirii, interpretată ca o intersecție între dorință, destin și cunoaștere de sine***, pornind de la cele două texte citate și experiența ta culturală.

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/ raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Notă!

Pentru **conținutul eseului**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare 1 punct; logica înlănțuirii ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct; punctuația - 1 p precizării privind numărul de cuvinte - 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseu are minimum 400 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.